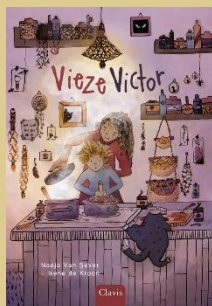




Inspiratiefiche

door Jochen Van Aken



Vieze Victor

Auteur: Nadja Van Sever

Illustrator: Irene de Kroon

Uitgever: Clavis

Jaar van uitgave: 2025

Over de makers

Nadja Van Sever is leerkracht lager onderwijs en auteur van grappige, spannende kinderboeken met een maatschappelijke boodschap, vaak gebaseerd op waargebeurde feiten. Sinds haar debuut *De magische pen* schrijft ze om kinderen te laten lachen en nadenken, zoals in haar twaalfde boek *Vieze Victor* over kansarmoede. Haar boeken toveren een glimlach op het gezicht van jonge lezers en worden in één ruk uitgelezen.

Irene de Kroon is auteur, illustrator en tekenaar voor Stichting Tekenen voor Kinderen. Na een carrière als organisatieadviseur specialiseerde zij zich in het maken van kinderboeken en educatieve illustraties. Met haar kleurrijke, inclusieve verhalen wil ze diversiteit normaliseren en de wereld voor elk kind een stukje mooier maken.

Korte inhoud

Victor heeft het niet gemakkelijk: op school wordt hij gepest en thuis woont hij in een vochtig schimmelhuis met zijn werkloze, zieke moeder en zusje Zoë. Door zijn armoede en muffe kleren krijgt hij de bijnaam 'Vieze Victor'. Zijn beste vriend Imani lacht de pesterijen en racisme weg, maar wanneer pestkop Boris hen uitdaagt om rozenkwarts te stelen uit de mysterieuze villa in de straat, loopt het mis. Imani ontsnapt, maar Victor wordt gespot door 'heks' Veronica. Om vrij te komen moet hij opdrachten voor haar uitvoeren. Dit blijkt het begin van een bijzondere band: Veronica helpt hem niet alleen om te leren praten over zijn armoede, maar geeft ook zijn moeder haar levenslust terug. Rond Kerstmis volgt een klein mirakel als de buurt zich inzet voor hun gezin en Victor de kracht vindt om over zijn problemen te praten én door te gaan.

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.



Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

1

VOOR HET LEZEN

Voor het boek gelezen wordt, bestuderen we de cover en de achterflap grondig. Dit kan voor het lezen gebeuren, maar zou ook perfect kunnen gebeuren nadat het boek al gelezen werd. Op deze manier kan je met de lezers reflecteren over verwachtingen en of deze verwachtingen ook uitgekomen zijn.

- Als je in de boekenwinkel of bibliotheek loopt en deze cover ziet staan, valt dit boek jou dan meteen op tussen de andere boeken? Waarom wel of waarom niet?
- Wat denk je van de titel *Vieze Victor* als je enkel naar de cover kijkt? Wat voor een verhaal verwacht je?
- Welke details op de omslag (zoals de potjes op de planken, de spinnenwebben, de kat of de ingrediënten) vallen jou als eerste op? Waarom trekken juist die details jouw aandacht?

2

TIJDENS HET LEZEN

Laat de juryleden tijdens het lezen focussen op de illustraties uit het boek en twee belangrijke thema's uit het boek.

- Zijn er pagina's waar de illustratie iets extra vertelt over het verhaal wat niet in de tekst staat?
- Welke aanwijzingen vind je doorheen het verhaal voor de situatie van Victor? (Thema armoede)
- Waarom zouden Victor en Imani zo'n goede vrienden zijn? Lijken hun levens op elkaar? (Thema vriendschap: zowel Victor als Imani zijn buitenbeentjes, zeker binnen de schoolcontext: Victor heeft het op school moeilijk doordat hij in kansarmoede opgroeit, Imani wordt door klasgenoten afgerekend op zijn afkomst).

Cover en vormgeving

- Nu je het boek uit hebt: zijn je verwachtingen over Victor en het verhaal uitgekomen? Waarom wel of niet?
- Vind je de titel 'Vieze Victor' en de illustratie van Irene de Kroon goed bij elkaar passen? Welke andere titel had jij dit boek misschien gegeven op basis van de omslag?
- Stel dat jij van de uitgeverij de opdracht kreeg om een gloednieuwe cover te ontwerpen voor 'Vieze Victor'. Hoe zou jouw tekening er precies uitzien?
- Welke scène of welk voorwerp uit het boek zou jij centraal op de voorkant zetten, en waarom kies je juist daarvoor? (Voor deze cover werd de scène gekozen waarin heks Veronica Victor bij haar thuis laat koken / een bepaald gerecht leert maken.)

Illustraties

- Zorgen de tekeningen ervoor dat je het verhaal beter begrijpt of beter voor je ziet? Zijn er pagina's waar de illustratie iets extra's vertelt over het verhaal wat niet in de tekst staat?
- Zijn de illustraties van Irene de Kroon nodig voor het verhaal? Vind jij de tekeningen een meerwaarde (extra waarde) voor het verhaal? Waarom wel, waarom niet?
- Welke illustratie in het boek is jouw absolute favoriet? Wat gebeurt er op die tekening en waarom spreekt net deze tekening jou zo aan?

Thema armoede

- Hoe zou je de situatie van Victor / het leven van Victor precies omschrijven? (Victor groeit op in kansarmoede. Kansarmoede betekent dat iemand door een gebrek aan geld en middelen minder kansen krijgt in de samenleving. Dit beïnvloedt niet alleen wat je kunt kopen, maar ook je gezondheid, wonen, school en vrije tijd.)
- Denk je dat er vandaag de dag nog steeds kinderen in armoede opgroeien? Waarom wel, waarom niet? (1 op 10 Vlamingen en 12% van de Vlaamse kinderen leeft in armoede. Onder armoede wordt een situatie verstaan waarin een persoon of huishouden over onvoldoende middelen beschikt om te kunnen voorzien in de basisbehoeften om op een menswaardige manier te leven.)
- Ga aan de slag met onderstaande omschrijving van arm zijn in Vlaanderen. Welke zaken uit de definitie herken je uit het leven van Victor?

"Arm zijn in Vlaanderen betekent dat er thuis te weinig geld is om de gewone, dagelijkse dingen te betalen. Het gaat niet alleen over speelgoed dat je niet kunt kopen, maar vooral over dingen die je echt nodig hebt om fijn te leven. Als een gezin armoede kent, is er vaak geen geld voor extraatjes zoals een verjaardagsfeestje, een nieuwe fiets of een uitstapje naar een pretpark. Ook is er geen spaargeld, waardoor het meteen een groot probleem is als de auto of de wasmachine plotseling kapotgaat. Daarnaast zorgt armoede vaak voor problemen met het huis. Een goede woning is namelijk erg duur, waardoor deze gezinnen soms in een te klein, koud of vochtig huis wonen. De ouders maken zich dan grote zorgen over het betalen van de huur, de verwarming en de elektriciteit. Hierdoor kunnen kinderen uit deze gezinnen vaak niet meedoen met de rest van de klas. Lid worden van een

sportclub of de jeugdbeweging kost te veel geld, en ook schoolkosten zoals de boeken of een schoolreis zijn moeilijk te betalen. Al deze geldzorgen zorgen voor veel stress en gepieker, waardoor kinderen en ouders vaak met buikpijn opstaan. Ten slotte is gezond leven lastiger, omdat vers fruit en gezonde groenten duur zijn en een bezoek aan de tandarts of dokter soms wordt uitgesteld.”

(Bron: <https://www.netwerktegenarmoede.be/nl/thema-s/armoede>)

(Situatie bij Victor: geen geld voor een betere fiets, een fietsband die steeds lek is, het huis dat Victors mama huurt is oud en vochtig, er staat schimmel op de muren, de slaapkamers kunnen amper verwarmd worden in de winter, er is geen geld om het raam te repareren, er moet zuinig worden omgesprongen met elektriciteit, in de supermarkt wordt enkel gekocht wat nodig is, wat vaak ook in aanbieding staat, Victors mama heeft gezondheidsproblemen die voortkomen uit stress ...)

- Vind je wat Victor meemaakt realistisch? Waarom wel, waarom niet? (Victor groeit op in kansarmoede, hij wordt op school te weinig gezien, wordt door klasgenoten gepest, heeft maar één echte vriend, Imani ...)
- Er gebeuren heel wat ingrijpende en moeilijke dingen in Victors leven. Welke gebeurtenis vind jij het ergst? Waarom precies? Herken jij (elementen uit) de situatie waarin Victor leeft uit je eigen omgeving of uit het nieuws?

“We rijden met de kar naar de kassa. Ik houd mijn gezicht naar de grond gericht. Ik ben altijd bang dat we iemand van mijn school tegenkomen en dat ze dan in onze winkelkar zien hoe weinig we kunnen kopen. Gelukkig komen we in deze goedkope winkel niet vaak bekenden tegen.” (p.55)

- Victor schaamt zich vaak voor zijn leefsituatie. Begrijp je dat hij zich zo voelt? Waarom wel, waarom niet?
- Hoewel Victor het niet altijd even goed meer ziet zitten, blijft hij toch doorgaan. Op welke manieren probeert hij toch zo goed mogelijk voor zijn zus en zijn mama te zorgen? (Victor probeert zijn mama en zus zo veel mogelijk te ontzien; hij verzwijgt zaken voor hen, wil zijn mama niet belasten met schoolzaken, pestproblemen op school...)
- Victor krijgt hulp van buurvrouw Victoria. Hij en Imani noemen haar een 'heks', omdat er verhalen de ronde doen dat zij mensen betovert, in een verwaarloosd huis woont, een zonderling figuur is... Hoe leren Victor en de heks elkaar kennen? (Victor steelt een steen van haar huis, Victoria dwingt Victor terug te komen en haar te helpen, anders 'betovert' ze hem...)
- Op welke verschillende manieren helpt Victoria Victor precies? (Het lijkt alsof ze hem af en toe straft of betovert, maar eigenlijk helpt ze Victor: ze betovert zijn fiets, maar eigenlijk repareert ze Victors lekke band, ze leert hem zelfstandig nieuwe recepten koken met producten uit een sociale supermarkt, ze brengt hem in contact met zijn vader, waardoor Victor beseft dat zijn papa geen contact meer wil...)
- Victor is 11 jaar oud, maar hij gelooft nog echt dat zijn buurvrouw kan toveren. Vind je het realistisch dat een jongen van zijn leeftijd hier nog in gelooft? Waarom wel, waarom niet?
- Aan het einde van het verhaal blijkt dat Victoria helemaal niet tovert, maar gewoon Italiaanse woorden anders uitspreekt! Geloofde jij als lezer tijdens het verhaal dat het échte toverkunstjes waren? Waarom wel, waarom niet? Had je bij sommige acties al eerder door dat er geen echte magie aan te pas kwam? Vind je het slim van Victoria dat ze via deze 'magie' de stap naar echte hulpverlening zet voor Victor en zijn mama? Waarom wel, waarom niet?
- Heeft dit verhaal een Happy End volgens jou? Waarom wel, waarom niet? Denk je dat alle problemen voor Victor en zijn familie nu van de baan zijn? Waarom wel, waarom niet? (Op

het einde van het verhaal komt er heel veel goed: er volgt een geldinzamelactie voor Victors familie, Victors mama voelt zich plots minder ziek en begint met vrijwilligerswerk, zusje Zoë gaat naar school en begint plots toch te praten, de financiële hulp die het gezin krijgt wordt verhoogd, aangezien de ouders van Victor nu definitief gaan scheiden...)

Thema vriendschap

- Wat betekent vriendschap voor jou? Welke eigenschappen vind jij het belangrijkst bij een echte vriend of vriendin?
- Victor heeft het niet makkelijk thuis. Kan een goede vriend zoals Imani de situatie van iemand veranderen? Of helpt het vooral dat er iemand luistert? Waarom wel, waarom niet? (Hier: Victor verzwijgt zijn situatie lang voor Imani, hoewel de leefomstandigheden van beide jongens ergens wel op elkaar lijken.)
- Op een bepaald moment is Victor heel boos op Victoria en noemt hij Imani 'Idiote Imani'. (Hoofdstuk "Onder vriendschapsschijn zit het ergste venijn", p.171). Begrijp je deze uitspraak van Victor? Waarom wel, waarom niet? Hoe zou jij reageren op zo'n uitspraak van één van je beste vrienden? Zou je de vriendschap verbreken? Toon je begrip? Waarom precies? (Victor heeft een erg moeilijk moment; hij verwijt heks Victoria dat ze hem hoegenaamd niet helpt. In die woede noemt hij Imani een idioot. Imani heeft dit gehoord en is gekwetst, maar geeft later in het boek aan de reactie van Victor wel te begrijpen.)
- Victor wordt gepest om zijn armoede, Imani om zijn afkomst. Waarom zoeken pestkoppen zoals Boris vaak dingen uit waar iemand zelf niets aan kan doen?
- Waarom denk je dat Boris zo gemeen doet tegen Victor en Imani? Zou een pestkop zich soms zelf ook onzeker of niet fijn voelen? Waarom wel, waarom niet?
- In een klas zie je vaak dat Boris niet de enige is die lacht of meedoet. Waarom sluiten sommige kinderen zich aan bij een pestkop, ook al vinden ze het diep vanbinnen eigenlijk niet oké? Is iemand die 'alleen maar mee-lacht' of toekijkt even schuldig als de pestkop zelf? Waarom wel, waarom niet?
- Wat zou jij doen als je in de klas van Victor, Imani en Boris zat? Is het makkelijk of moeilijk om op te staan tegen de 'populaire' pestkop van de klas? Waarom wel, waarom niet? Hoe kun je een vriend zoals Victor of Imani het beste ondersteunen als je ziet dat ze gepest worden?

Creatieve verwerking

Aanraden of afraden?

Het lezen van een boek roept bij iedereen een ander gevoel op. De een vond het verhaal misschien razend spannend en kon niet stoppen met lezen, terwijl de ander het juist voorspelbaar of saai vond. Geen enkele mening is fout, zolang je maar kunt uitleggen waarom je iets vindt. Het doel van deze slotopdracht is dat je een uitgesproken en definitief eindoordeel vormt over het boek dat je hebt uitgelezen. Je leert jouw eigen mening helder te verwoorden, te onderbouwen met sterke argumenten uit het verhaal en deze te verdedigen in gesprek met andere lezers.

Verdient dit boek een dikke aanrader-sticker of kunnen andere lezers hun tijd beter aan iets anders besteden? Neem een duidelijk standpunt in en overtuig andere lezers.

1. Kies je kamp: Maak een duidelijke keuze en neem plaats in een van de twee groepen:

- Team 'Moet Je Lezen!' (Je vond het boek goed, spannend, meeslepend of bijzonder).
 - Team 'Sla Maar Over!' (Je vond het boek saai, ingewikkeld, langdradig of onlogisch).
2. Bereid je argumenten voor: Schrijf voor jezelf kort het volgende op:
 - Jouw eindoordeel: Welk rapportcijfer (op een schaal van 1 tot 10) geef je het boek?
 - Je sterkste argument: Wat is de belangrijkste reden voor jouw cijfer? (Denk aan de spanning, de personages, het einde, de schrijfstijl of de illustraties).
 3. Geef om de beurt je uitgesproken mening aan de andere groep. Luister goed naar de argumenten van de tegenpartij. Kun je hun kritiek weerleggen of hebben ze stiekem een goed punt?
 4. Het definitieve eindoordeel: Iemand uit de andere groep heeft een heel sterk argument gegeven. Ben je daardoor van mening veranderd? Je krijgt nu de kans om van kamp te wisselen! Tel daarna samen hoeveel lezers het boek wel of niet aanraden. Dat is de definitieve eindscore van jullie leesgroep.

Poffertjesfestijn



Materiaal

Voor de poffertjes:

- 200 gram bloem
- 1 theelepel bakpoeder
- 1 snufje zout
- 1 ei
- 300 milliliter melk
- wat boter of olie om in te bakken
- een poffertjespan

Voor de appelmoessaus:

- 3 zoetzure appels (bijvoorbeeld Jonagold)
- 1 eetlepel citroensap
- 1 theelepel kaneel
- 2 eetlepels basterdsuiker of honing
- 50 milliliter water

In het boek *Vieze Victor* worden er tijdens een geldinzamelactie poffertjes gebakken met appelmoessaus. Het zou leuk zijn om deze sessie van De Leesjury af te sluiten met iets lekkers! Hieronder vind je een recept voor poffertjes en appelmoessaus. (Geen zin in koken? Je kan in sommige supermarkten voorverpakte poffertjes kopen. Een pot appelmoes is ook een prima vervanging voor de zelfgemaakte appelmoessaus.)

1. Schil de appels, verwijder de klokhuizen en snijd ze in kleine blokjes. Doe de appelblokjes samen met het water, het citroensap, de kaneel en de suiker in een klein steelpannetje.
2. Zet het pannetje op laag vuur met de deksel erop en laat het ongeveer 10 tot 15 minuten zachtjes koken tot de appelblokjes helemaal zacht zijn. Stamp of prak grof met een vork voor een lekkere saus met stukjes (of gebruik een staafmixer als je een gladde saus wilt). Hou de saus warm op een laag vuurtje.

3. Voor het poffertjesbeslag: Meng in een grote kom de bloem, het bakpoeder en het zout. Voeg het ei toe en de helft van de melk. Klop tot een glad beslag. Giet daarna geleidelijk de rest van de melk erbij terwijl je blijft kloppen.
4. Giet het beslag over in een schenkan. Dit werkt straks een stuk makkelijker tijdens het bakken.
5. Zet de poffertjespan op middelhoog vuur en vet alle holtes goed in met wat gesmolten boter of olie. Vul elke holte voor ongeveer driekwart met beslag.
6. Zodra er luchtbellen ontstaan en de bovenkant bijna droog is, keer je de poffertjes om met een vork. Bak ook de andere kant goudbruin in ongeveer 1 tot 2 minuten.
7. Serveer de warme poffertjes op een bord, schep er een royale lepel van de warme appelmoessaas overheen en maak af met een flinke laag poedersuiker.

4 VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- Gran Balconia / Derk Visser (Gottmer, 2025) (opgroeien in armoede)
<https://www.boekenzoeker.be/gran-balconia>
- Drama Queen / Derk Visser (Gottmer, 2019) (opgroeien in armoede, vriendschap)
<https://www.boekenzoeker.be/drama-queen>
- Boerman / Dominique Biebau (Vrijdag, 2020) (opgroeien in armoede, vriendschap, pestproblematiek)
<https://www.boekenzoeker.be/boerman>

Andere boeken van Nadja van Sever vind je op Boekenzoeker:

<https://www.boekenzoeker.be/boeken?tekst=auteur%3A%20Nadja%20van%20Sever>

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de makers':

- <http://www.nadjavansever.be>
- <http://www.irenedekroon.nl>

5 MINIMUMDOELEN

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.2: De leerling kan literaire voorkeuren verwoorden binnen fictie, non-fictie en bekroonde jeugdliteratuur.

- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.4: De leerling kan elementen uit de tekst situeren binnen zijn/haar vakspecifieke kennis en voorkennis.
- Attitudes – Persoonsvormende en socialiserende vaardigheden – 9.1.7: De leerlingen kennen de volgende begrippen: het vooroordeel, de gelijkwaardigheid.
- Attitudes – Leerondersteunende vaardigheden – Veiligheid – 9.3.1: De leerlingen weten hoe gepast te reageren op plagen en pesten.



Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Jochen Van Aken, 2026
Vormgeving: Simon Bequoye